سخنگوی وزارت خارجه:

قطار مذاکرات از ریل خارج نشده است

سخنگوی وزارت امور خارجه با بیان اینکه ایران همچنان در مسیر دیپلماسی حرکت می‌کند این قطار از ریل خود خارج نشده است، گفت: طرف آمریکایی باید هر چه زودتر به مسیر امضای توافق برگردد ،برای یک توافق خوب و پایدار و موثر آماده هستیم.

به گزارش ایرنا، نشست خبری هفتگی سعید خطیب زاده سخنگوی وزارت امور خارجه دقایقی پیش در محل وزارت امور خارجه آغاز شد.

سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به سوالی درخصوص تحریم‌های تازه آمریکا؛گفت: سیاست یک بام و دو هوای واشنگتن سالهاست برای همه روشن شده است؛ از یک طرف اظهارات مقامات آمریکایی را می‌شنوید که می‌گویند می‌خواهند اشتباهات دولت ترامپ را جبران کنند، حقوق بین الملل را رعایت کنند و کنشگر مسئولی در نظام بین الملل باشند و از طرف دیگر رفتارهای قانون گریزانه و ادامه همان سیاست‌های شکست خورده دولت ترامپ را شاهد هستید. تنها چیزی که می‌توان گفت همین ضرب المثل فارسی است که قسم حضرت عباس را باور کنیم یا دم خروس را؟

وی افزود: این رفتار ایالات متحده به هزاران دلیل که هر روز هم به آنها اضافه می‌شود، باعث بی اعتمادی جامعه جهانی شده و ما هم به خاطر همه دلایل باید مراقب منافع و حقوق مردم بزرگ ایران باشیم.

ایران همچنان در مسیر دیپلماسی

سخنگوی دستگاه دیپلماسی درخصوص آخرین وضعیت مذاکرات وین؛گفت: ما همچنان در مسیر دیپلماسی حرکت می‌کنیم. به رغم تمامی بدعهدی‌های آمریکا و ادامه مسیر ترامپ، این قطار هنوز از ریل خود خارج نشده است. ما الان در این نقطه قرار داریم به خاطر اینکه آمریکا در سال ۲۰۱۸ به صورت یک طرفه و غیرقانونی از برجام خارج شد و فشار حداکثری را اعلام کرد که به تعبیر خودشان به یک شکست مفتضحانه منجر شد.

وی افزود: ما برای یک توافق خوب، پایدار و موثر آمادگی داریم و همه زمینه‌ها را نیز برای رسیدن به آن آماده می‌دانیم.

خطیب‌زاده در پاسخ به سوال خبرنگار سیاست خارجی ایرنا در مورد پیشنهادات ایران به آمریکا قبل از صدور قطعنامه در شورای حکام گفت: همانطور که آقای امیر عبداللهیان گفتند ایران قبل از صدور از قطعنامه تمام تلاشش این بود که مسیر توافق را هموار کند. قبل از اجلاس شورای حکام و صدور قطعنامه، ایران مجدداً تلاش کرد مسیر توافق را هموار کند. تلاش کردیم به‌رغم کارشکنی‌های آمریکا، با ابتکارات خود مسیر مذاکرات را جلو ببریم. قبل از اجلاس شورای حکام، ابتکاری را ارایه کردیم که مورد استقبال آقای بورل نیز قرار گرفت.

وی تاکید کرد:حتی برای اولین‌بار از طریق دو وزیر خارجه دیگر این ابتکار و پیشنهاد ایران منتقل شد و یک بازه زمانی طراحی و نقشه راهی داده شد ولی آمریکا مجدداً تصمیم گرفت تطویل ایجاد کرده و توافق را عقب بیندازد.

سخنگوی وزارت امور خارجه ادامه داد: آمریکا با این برداشت غلط و توهم که اهرم‌سازی می‌کند، به شورای حکام رفت که البته پاسخ ایران قاطع و متناسب بود. الان مسیر همان مسیر دیپلماسی است. یک برهه‌ای مسیر اشتباهی را رفتند و سوءمحاسبه داشتند و پاسخ آن‌ها داده شد. مسیر توافق را از طریق بورل دنبال می‌کنیم.

خطیب زاده همچنین گفت: اگر آمریکا تعهداتش ذیل برجام را انجام بدهد و تحریم‌ها علیه ملت ایران را لغو کند، براساس ابتکار ایران می‌توانیم توافق را نهایی کنیم.

دستاورد سفر رئیس‌جمهوری قزاقستان به تهران

وی در مورد دستاورد سفر رئیس جمهور قزاقستان، گفت: الان جمهوری اسلامی ایران دارد جایگاه خود به عنوان‌هاب ترانزیتی منطقه را مجدد به دست می‌آورد. اولین انتقال محموله ریلی قزاقستان از طریق ایران و با قرار گرفتن ترکمنستان و ترکیه در مسیر این خط ریلی عملیاتی شده است و کالاها می‌توانند از قزاقستان در مسیر تمام ریلی منتقل بشوند. اولین محموله‌های کریدور شمال جنوب از طریق دریا و خط آهن منتقل شده است. کریدور شمال_ جنوب و شرق_ غرب و سایر مسیرهای جانبی دیگر در حال فعال سازی است.

وی ادامه داد: اینها در سفرهایی که انجام می‌شود به امضای قرارداد رسیده است و یا در حال پیگیری است. ما در سفر رئیس جمهور قزاقستان متعاقب رئیس جمهور تاجیکستان و ترکمنستان تلاش کردیم حلقه اتصالات منطقه‌ای را تکمیل کنیم. الان هدف گذاری ای که برای روابط ما با قزاقستان شده است رسیدن سطح تجارت از نیم میلیارد دلار به ۳ میلیارد دلار است که پویایی خاصی را در حوزه دیپلماسی اقتصادی و منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران می‌طلبد.

افزایش حجم روابط تجاری ایران با همسایگان

وی در مورد عملکرد یکساله وزارت امورخارجه گفت: معطل نکردن وظایف وزارت خارجه به مذاکرات هسته ای در قالب خنثی سازی تحریم‌ها را پیگیری کردیم ،مهمترین اولویت وزارت خارجه همسایه محوری بود، بیشترین رفت و آمدها را با همسایگان داشتیم.حجم روابط تجاری ایران با همسایگان در برخی حوزه‌ها ۴ برابر شده است. خطیب زاده گفت: در حوزه کنسولی بعد از چندین سال شورای عالی ایرانیان به ریاست جمهور برگزار شد و کار ایرانیان نظم گرفت.

سخنگوی وزارت امورخارجه در پاسخ به سوالی در مورد تحولات سوریه اظهار داشت: موضع ما در خصوص تحولات سوریه کاملا روشن است و روابط ما با ترکیه خوب است و اتفاقا در نشستی که در آستانه بود گفت و گوهایی خوبی بین ایران و ترکیه بود و تلاش کردیم حاکمیت سوریه حفظ شود.

وی در خصوص پایبندی ایران به تعهدات هسته‌ای؛گفت: موضع جمهوری اسلامی ایران در خصوص سلاح هسته ای کاملا روشن است. جمهوری اسلامی ایران جز بانیان اصلی ابتکار خاورمیانه بدون سلاح هسته‌ای بوده و اتفاقاً رژیم اشغالگر قدس و ایالات متحده این ابتکارات را مسدود کرده اند و مانع آن شده‌اند که این ابتکارات جلو برود. موضع ما چه از نظر شرعی براساس فتوایی که از سوی مقام معظم رهبری صادر شده است و به عنوان سند در سازمان ملل قرار دارد و چه در ابتکاراتی که انجام داده ایم و چه به عنوان یکی از اعضای امضا کننده اصلی npt روشن است. خطیب زاده تاکید کرد: اتفاقا آنهایی که دارایی سلاح هسته‌ای هستند و دائماً سلاح‌های خود را گسترش می‌دهند و برخی طرف‌ها مانند رژیم اشغالگر قدس که به طور فعالانه از رژیم‌های پادمانی فرار می‌کنند و به گسترش این تسلیحات مبادرت ورزید باید به انجام تعهدات متعهد بشوند و این موضع قطعی جمهوری اسلامی ایران بوده و خواهد بود.

امیدواری به آزادی محموله توقیف شده ایران از سوی یونان

خطیب زاده در مورد آخرین وضعیت کشتی‌های یونانی توقیف شده در ایران گفت: این کشتی‌ها، مراحل قضایی خود را در محل طی می‌کنند و دولت یونان تلاش کرده است تا مستندات خود را ارائه کند که فرایند آزادسازی انجام شود. امیدوارم در عمل شاهد آزادی محموله توقیف شده ایران از سوی یونان باشیم.

سخنگوی وزارت امور خارجه در مورد عملکرد یکساله وزارت امور خارجه گفت: وظایف وزارت امور خارجه را برای مذاکرات هسته‌ای معطل نکردیم و کار خود را در قالب خنثی‌سازی تحریم‌ها پیگیری کردیم.

خطیب زاده ادامه داد: مهمترین اولویت وزارت خارجه همسایه محوری بود، بیشترین رفت و آمدها را با همسایگان داشتیم.حجم روابط تجاری ایران با همسایگان در برخی حوزه‌ها ۴ برابر گسترده شده است. در حوزه کنسولی نیز بعد از چندین سال شورای عالی ایرانیان به ریاست جمهور برگزار شد و کار ایرانیان نظم گرفت.

لاوروف آخر این هفته به تهران می‌آید

وی گفت: پایان هفته جاری میزبان آقای لاوروف وزیر امور خارجه روسیه خواهیم بود و به دنبال افزایش همکاری‌ها در حوزه اوراسیا و قفقاز هستیم.

سخنگوی وزارت امور خارجه درباره سفر رئیس جمهور قزاقستان به ایران نیز گفت: هدف ما رسیدن به روابط اقتصادی ۳ میلیارد دلاری با قزاقستان است.

واکنش سخنگوی وزارت امور خارجه به شایعه استعفای باقری کنی

وی در مورد استعفای آقای باقری گفت: اجازه بدهید در حد شایعات باقی بماند، کلیه اقدامات در وزارت خارجه انجام می‌شود و مذاکره کنندگان ما بی توجه به برخی از شایعات که با هدف ساخته می‌شود کار خود را می‌کنند. درباره شایعات موضع رسمی گرفتن کمال بی انصافی است.

خطیب زاده درباره پرداخت بدهی عراق به ایران، گفت: بدهی وزارت برق عراق به وزارت نیروی جمهوری اسلامی ایران از طریق بانک TBI وصول شد و کم و کیف آن را بانک مرکزی توضیح دهد و از دولت عراق در این زمینه تلاش می‌کنم. سخنگوی وزارت امور خارجه در مورد اظهارات گروسی تاکید کرد: توصیه همیشه ما به آقای گروسی این بوده که در چارچوب وظایف فنی خود اظهارنظر کند. آنچه بین ایران و آژانس به عنوان بیانیه مشترک در پنجم مارس توافق شد، پیگیری شد و مکتوب شد. اگر آژانس همچنان سؤال داشته باشد مسیر، آن رفت و برگشت‌هاست و نه اقدامات رسانه‌ای.

وی تاکید کرد: مسیر وین در این مدت طی شده و این مسیری است که در این مدت کار خود را طی کرده است و قطار دیپلماسی دارد کار خودش را انجام می‌دهد.

هنوز اقدامی از سوی دولت جدید کره جنوبی ندیده‌ایم

خطیب زاده در مورد پرداخت بدهی‌های کره جنوبی به ایران افزود: دولت جدیدی در کره بر سر کار آمده است؛ وعده‌هایی داده اما هنوز هیچ حرکتی از آنها ندیدیم و منتظریم تفاوت دولت جدید و دولت عهدشکن چیست. به دولت جدید کره وقت می‌دهیم تا نشان دهد که مثل دوستانمان در منطقه چه اقدامی در پرداخت بدهی‌ها به ایران انجام می‌دهد. سخنگوی وزارت امورخارجه در مورد سفر رئیس جمهور آمریکا به منطقه اظهار داشت: رژیم جعلی قدس تلاش می‌کند که از هر چیزی برای اهداف و نیات شوم ضد ثبات، ضد امنیت و ضد صلح خود در این منطقه و علیه جمهوری اسلامی استفاده کند. البته مقامات واشنگتن و برخی کشورهای منطقه باید توجه کنند در ادامه مسیری که این رژیم طراحی می‌کند قرار نگیرند. فعلا منتظر می‌مانیم که ببینیم در آینده چه خواهد شد.

موضوع اصلی مذاکرات با عربستان

خطیب زاده در مورد برقراری مجدد روابط دیپلماتیک با عربستان، گفت: الان بسیار زود است که در خصوص مرحله پایانی برقراری روابط دیپلماتیک اعلام نظر کنیم. الان تمرکز ما بر اعزام حجاج است. از مساعدت‌ها و همکاری‌های مراجع ذیربط در عربستان تشکر می‌کنم. تمرکز ما بر این است که امنیت و آرامش و حج مقبول برای حجاج فراهم شود. حجاج ما وارد عربستان شدند و تمامی گزارش‌ها امیدوارکننده است. مطمئنا میزبانی موثر از حجاج ایرانی زمینه‌ساز ابعاد دیگر توافقات است.

وی در پاسخ به سوالی در مورد آخرین وضعیت پیگیری پرونده شهید سلیمانی تاکید کرد: آنچه در خاک عراق رخ داد، جنایتی آشکار بود و عاملان، مباشران در حال تعقیب هستند. دوستان در عراق با همکاری‌های اطلاعاتی و نزدیک قوه قضاییه پیگیری‌های لازم را انجام می‌دهند.

پرونده مهم همکاری با ترکیه

خطیب زاده در مورد سفر امیرعبداللهیان به ترکیه؛ گفت: یکی از مهمترین پرونده‌هایی که در منطقه داریم همکاری‌ها با ترکیه است. طی سال‌های گذشته یکی از باثبات‌ترین و رو به گسترش‌ترین روابط را با ترکیه داشتیم. دو طرف در تلاش هستند تاریخ مناسبی را پیدا کنند که به صورت محتوایی و کاملا اجرایی ملاقات‌های خوبی را داشته باشیم. فکر می‌کنم بزودی این سفر انجام خواهد شد.

سخنگوی وزارت خارجه در خصوص وفاق داخلی و صدای واحد ایران در حوزه سیاست خارجی، گفت: جمهوری اسلامی ایران در حوزه سیاست خارجی همواره یک صدای واحد داشته است و با یک صدا صحبت کرده است و این از قدرت‌های جمهوری اسلامی ایران بوده است که به رغم تکثرهایی که در داخل حوزه‌های تصمیم‌سازی ما وجود دارد در حوزه عمل، اقدام و اعلام یک صدای واحد داشته و همان صدایی است که از از این تریبون و تریبون‌های رسمی جمهوری اسلامی ایران می‌شنوید.قطعاً دیپلماسی رفع تحریم‌ها مسیری است که جمهوری اسلامی ایران تلاش می‌کند تا انتها و تا رسیدن به یک توافق پایدار آن را پیگیری کند.

ارزیابی اولیانوف از اشتباه محاسباتی شورای حکام

نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین باری دیگر از تصویب قطعنامه‌ای علیه ایران در شورای حکام با تلاش کشورهای غربی مذاکرات وین، انتقاد کرد. به گزارش ایسنا، «میخائیل اولیانوف» نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین توییترش باری دیگر از تصویب قطعنامه‌ای سرزنشی علیه ایران در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با تلاش آمریکا و تروئیکای اروپا[آلمان، فرانسه و انگلیس]، در صفحه توییترش نوشت: قطعنامه اخیر شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که با حمایت تروئیکای اروپا و آمریکا به تصویب رسید، دلایلی ارائه می‌دهد که باور کنیم آن‌ها سعی دارند مذاکرات وین درباره برجام را از مسیر خارج کنند. اولیانوف افزود: اما از نظر من، این اقدام یک اشتباه محاسباتی غیرعامدانه استراتژیک بود و این کشورها هنوز هدفشان نهایی‌کردن موفقیت‌آمیز مذاکرات است. اظهارات اولیانوف در پی این مطرح می‌شود که مذاکرات وین چند ماه است به دنبال برخی تحولات ایجاد شده در مناسبات سیاسی بین‌المللی در پی حمله روسیه به اوکراین و وجود برخی مسائل حل نشده میان آمریکا و ایران در جریان مذاکرات، با وقفه مواجه شده است. اخیرا نیز آمریکا و کشورهای اروپایی برجام با اقدامی که بر تنش‌های موجود در زمان وقفه در مذاکرات افزوده است، قطعنامه‌ای را علیه ایران در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارائه کردند که در هفته‌های اخیر به تصویب رسید.

انتقاد دوباره پمپئو از تلاش بایدن برای بازگشت به برجام

وزیر امور خارجه پیشین آمریکا در گفت‌وگویی با تکرار ادعاهایش علیه ایران، باری دیگر به انتقاد از سیاست دولت جو بایدن در قبال توافق هسته‌ای پرداخت. به گزارش ایسنا به نقل از شبکه فاکس نیوز، مایک پمپئو، وزیر امور خارجه پیشین آمریکا باری دیگر با انتقاد از سیاست دولت جو بایدن در قبال توافق هسته‌ای، در گفت‌وگویی با این شبکه گفت که بایدن با تلاش برای رسیدن به توافقی با ایران، ثباتی را که در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ در خاورمیانه ایجاد شده بود، بر هم زده است. او مدعی شد، رفتن به سراغ توافق هسته‌ای «احمقانه» باعث بالاتر رفتن قیمت انرژی و «بدتر شدن وضع زندگی آمریکاییان» شده است.

به ادعای پمپئو، در حالی که دولت بایدن امیدوار است بتواند ایران را راضی نگه دارد، امکان این وجود دارد که ایران تنگه هرمز را ببندد و این کار موجب بالاتر رفتن قیمت انرژی شود.

وزیر امور خارجه دولت دونالد ترامپ که با در پیش گرفتن سیاست «فشار حداکثری» علیه ایران، به طور یک‌جانبه از توافق هسته‌ای خارج شد و علاوه بر بازگردانی تحریم‌های پیشین، تحریم‌های جدیدی هم علیه ایران اعمال کرد، در بخش دیگری از این گفت‌وگو مدعی شد، تلاش‌های دولت بایدن برای بازگشت به توافق هسته‌ای همچنین ممکن است بر روابط آمریکا و دیگر کشورها در منطقه اثر بگذارد.

تهران خواهان خروج قرارگاه خاتم‌الانبیا از لیست تحریم واشنگتن شد

پیشنهاد میانه ایران روی میز آمریکا

میدل‌ایست آی مدعی شد ایران اخیرا پیشنهادی به ایالات متحده در ارتباط با سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با هدف احیای توافق اتمی برجام داده که بر اساس آن درخواست حذف سپاه از فهرست سازمان‌های تروریستی خارجی آمریکا را کنار گذاشته است. سخنگوی وزارت خارجه ایران امروز در پاسخ به سئوالی درباره این گزارش گفت که «آنچه بین ما و آمریکا باقی مانده اساسا به یک موضوع ختم نمی‌شود.» به گزارش عصرایران، بر اساس ادعای «میدل ایست آی»: ایالات متحده هنوز به یک پیشنهاد جدید از سوی ایران که شامل لغو تحریم‌های اعمال شده علیه یک بازوی اقتصادی سپاه پاسداران است پاسخ نداده است. منابعی به «میدل ایست آی» گفتند که تهران شرط خود مبنی بر حذف سپاه پاسداران از لیست گروه‌های تروریستی واشنگتن در ازای لغو تحریم‌ها را کنار گذاشته است تا به بن بست مذاکرات احیای برجام پایان دهد. بر اساس این گزارش: در حالی که به نظر می‌رسد شانس احیای برجام اندک است، یک منبع به «میدل ایست آی» گفت که ایران در پیشنهادی جدید درخواست حذف سپاه پاسداران از لیست تروریستی آمریکا را کنار گذاشته و در عوض خواستار لغو تحریم‌های اعمال شده توسط آمریکا علیه قرارگاه مرکزی «خاتم الانبیا» و چند نهاد دیگر شده است. منبع دیگری به این رسانه گفته که ایالات متحده هنوز به این پیشنهاد که یک راه حل «راه میانی» است، پاسخ نداده است. با این حال به نوشته میدل ایست آی: اظهارات مقامات آمریکایی نشان می‌دهد که ایالات متحده موافق پیشنهاد جدید ایران نیست. «ند پرایس» سخنگوی وزارت امور خارجه روز چهارشنبه گذشته گفت: تهران باید تصمیم بگیرد که موضوعاتی را که خارج از برجام هستند کنار بگذارد. او گفت: «ما معتقدیم که اگر ایران این تصمیم سیاسی را اتخاذ کند، در موقعیتی قرار خواهیم گرفت که بتوانیم به سرعت به پایبندی متقابل به برجام برگردیم.» «میدل ایست آی» در ادامه نوشت: واشنگتن تاکید کرده است که اگر تهران به دنبال گرفتن امتیازات فرابرجامی از آمریکا است، باید امتیازاتی فراتر از برجام نیز ارایه دهد، مانند توافق بر سر اینکه مقامات یکدیگر را هدف قرار ندهند. در همین حال، یک منبع به میدل ایست آی تایید کرد که چنین توافقی روی میز بوده است و ایران و آمریکا در حال بررسی توافقی بودند که در ازای حذف سپاه از فهرست تروریستی آمریکا، مقامات یکدیگر را هدف قرار ندهند. این منبع افزود، با این حال، ایالات متحده می‌خواهد ایران این توافق را علنی کند زیرا دو کشور «به یکدیگر اعتماد ندارند.» اما ایران با شنیدن این اصرار آمریکا از توافق قبلی خود عقب نشینی کرد. یک تحلیلگر سیاسی ایرانی که نخواست نامش فاش شود به میدل ایست آی گفت: «برای دولت محافظه‌کار ابراهیم رییسی بسیار پرهزینه بود که اعلام کند بر سر نگرفتن انتقام ترور سردار (شهید سلیمانی) از مقامات سابق آمریکا با دولت فعلی آمریکا به توافق رسیده‌اند.» این برخلاف وعده قبلی آنها مبنی بر تعقیب قاتلان سردار (شهید) قاسم سلیمانی است. در سال ۲۰۲۰، ترامپ دستور ترور سردار (شهید) سلیمانی، فرمانده ارشد سپاه را صادر کرد که در ۳ ژانویه ۲۰۲۰ در جریان یک سفر رسمی به عراق در حمله هوایی آمریکا ترور شد. به دنبال اختلاف نظر بر سر اعلام علنی برای هدف قرار ندادن مقامات آمریکایی، ایران و آمریکا هفته‌ها منتظر شنیدن امتیاز احتمالی طرف مقابل بودند، اما این اتفاق نیفتاد. حتی در ماه می، اتحادیه اروپا نماینده خود را به ایران اعزام کرد، اما باز هم هیچ گونه انعطافی از دو طرف نشان داده نشد. در آن زمان، گزارش‌هایی منتشر شد مبنی بر اینکه «انریکه مورا» مذاکره‌کننده اتحادیه اروپا، پیام آمریکا را به تهران منتقل کرده بود که واشنگتن نمی‌تواند سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را از فهرست تروریستی به عنوان بخشی از توافق احیای برجام حذف کند، اما حاضر است در آینده در این رابطه با ایران مذاکره کند. در ۸ ژوئن گذشته، «حسین امیرعبداللهیان» وزیر امور خارجه ایران بدون ارایه جزییات بیشتر، اعلام کرد که تهران پیشنهاد جدیدی را روی میز گذاشته است. وی همچنین هشدار داد که اگر آمریکا و سه کشور اروپایی (فرانسه، انگلیس و آلمان) قطعنامه‌ای علیه ایران در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تصویب کنند، تهران واکنش تندی نشان خواهد داد. با این حال، ایالات متحده قطعنامه ای علیه ایران در شورای حکام آژانس به تصویب رساند.

تردید قانون‌گذاران آمریکایی نسبت به چشم‌انداز توافق در وین

یک وبگاه آمریکایی در گزارشی با پرداختن به دیدگاه قانون‌گذاران آمریکایی درباره چشم‌انداز به نتیجه رسیدن مذاکرات وین در راستای احیای توافق هسته‌ای، مطرح کرد که هر دو حزب کنگره به انجام شدن توافق در وین خوش‌بین نیستند. به گزارش ایسنا، وبگاه خبری هیل در گزارشی درباره دیدگاه قانون‌گذاران آمریکایی در زمینه چشم‌انداز توافقی در مذاکرات وین برای احیای توافق هسته‌ای نوشت: سناتورهای هر دو حزب آمریکا که اخیرا توسط مقامات ارشد دولت جو بایدن در جریان مذاکرات با ایران قرار گرفته‌اند، می‌گویند، تردید دارند که تهران با هر گونه توافقی برای محدود کردن پیشرفت‌های هسته‌ای‌اش موافقت کند. هیل در ادامه نوشت: قانون‌گذاران می‌گویند، دولت آمریکا پیشنهادی روی میز دارد اما ایران کمترین آمادگی را از خود برای احیای برجام[توافق هسته‌ای] نشان می‌دهد که محدودیت‌های چشم‌گیری در ازای لغو تحریم‌ها بر برنامه هسته‌ای آن اعمال کرد.

در گزارش این وبگاه آمریکایی با اشاره به اقدام یک‌جانبه دولت دونالد ترامپ در زمینه خروج از توافق هسته‌ای آمده است: دونالد ترامپ، رئیس جمهور قبلی به طور یک‌جانبه آمریکا را از توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ خارج کرد که یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای باراک اوباما، رئیس جمهور پیشین آمریکا بود. مقامات دولت بایدن در ژانویه گفته بودند که در زمینه احیای توافق در نقطه تعیین‌کننده‌ای قرار دارند اما همان موقع هم هشدار دادند که پذیرفتن این موضوع به خود تهران بستگی خواهد داشت.

ویژه

گفت‌وگوی طالبان با ایران درباره حق‌آبه هیرمند

وزارت آب و انرژی طالبان اعلام کرد که در سفر اخیر مقامات این وزارتخانه با ایران در خصوص مشکلات اجرای معاهده حق آبه میان دو کشور ایران و افغانستان گفت‌وگو کرده است. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری افغان ایرکا، وزارت آب و انرژی دولت موقت طالبان روز گذشته در خصوص سفر اخیر هیاتی از این وزارتخانه به ایران توضیحاتی ارائه کرد.

براساس اعلام وزارت انرژی طالبان، هیأت این وزارتخانه در بیست‌وپنجمین نشست کمیساریای آب رودخانه هلمند در تهران از تاریخ ۲۵ تا ۲۷ خرداد و با ریاست «مجیب‌الرحمن عمر آخوندزاده» معاون این وزارتخانه حضور یافته است. وزارت انرژی دولت موقت طالبان گفته است که در این نشست با طرف ایرانی در خصوص مشکلات اجرای حقابه ایران رایزنی کرده است. کمیسیون آب هیرمند سالانه دو بار جلسه برگزار کرده و آخرین نشست آن با حضور مقامات دو کشور ایران و افغانستان در ولایت نیمروز برگزار شده بود. وزارت انرژی طالبان همچنین تاکید کرده است که در نشست اخیر در خصوص وضعیت غیرنرمال آبی سال ۱۴۰۰ با مقامات ایران گفتگو کرده و بر لزوم اجرای کامل معاهده میان دو کشور تاکید صورت گرفته است. پیش از این مقامات طالبان بر اجرای کامل حق‌آبه ایران و افغانستان تاکید کرده بودند. در این راستا، «ذبیح‌الله مجاهد» سخنگوی طالبان موضوع حقابه بین افغانستان و ایران را حل شده دانست و گفت در صورتی که طرف افغانستان به اندازه کافی آب داشته باشد جمهوری اسلامی ایران نیز از آب مستفید خواهد شد. همچنین «انعام الله سمنگانی»، معاون سخنگوی طالبان نیز در این باره گفت که افغانستان به همه تعهداتی که از پیش در مورد حق آبه با جمهوری اسلامی ایران داشته، پایبند است.

به گفته وی، بر اثر خشکسالی افغانستان هم با کمبود آب مواجه است و شاید حق آبه ایران هم از این بابت متأثر شده و این مسأله، قابل بحث است. سمنگانی همچنین تأکید کرد که طالبان آماده است نگرانی ایران در این زمینه را را از راه گفتگو رفع نماید.

استراتژیک

قرص سمی ترامپ در تنش اتمی با ایران

سی‌ان‌ان در گزارشی نوشت، چه بسا که تنش‌های دیرپا بر سر توانمندی‌های هسته‌ای ایران، این هفته به نقطه بدون بازگشت رسیده و خاورمیانه را به ورطه بلاتکلیفی اندازد. تحلیلگران بر این باورند که تهران احتمالا اکنون مواد لازم برای ساخت یک بمب هسته‌ای را بدست آورده است. تسریع برنامه هسته‌ای ایران همزمان شده با افزایش تنش میان ایران و آمریکا تا به اینجا، هر دو طرف به یُمن فشار سیاسی داخلی در دو کشور، از کوتاه آمدن بر سر ماجرای ماندن یا نماندن سپاه پاسداران در فهرست تروریستی سرباز زده‌اند.

این همان «قرص سمی» است که دونالد ترامپ، رئیس جمهوری سابق پس از خروج از برجام به آن افزود تا چوبی باشد لای چرخ گفت وگوهای بعدی برای احیای توافق.

دینا اسفندیاری، مشاور ارشد خاورمیانه و شمال آفریقا در گروه بحران می‌گوید: «در حالی که آمریکا و ایران در بیشتر موارد فنی بازگشت به برجام به توافق رسیده‌اند، تفاوت‌ها به زمینه‌هایی باز می‌گردد که عمدتا نمادین هستند.

این است که اکنون ایران در واکنش، بر فشار افزوده است.»

هنگامی که ترامپ در سال ۲۰۱۸، از برجام خارج شد و موجی از تحریم‌های خردکننده اقتصادی را علیه ایران به کار گرفت، دولت آمریکا شاهد بود که ایران به پایبندی اش به برجام ادامه داد اما ترامپ مصر بود که این توافق کارساز را ناکار کند همانطور که بسیاری از دیگر سیاست‌های دوران اوباما را ناکار کرد.

تریتا پارسی از اندیشکده کوئینسی می‌گوید: ایرانی‌ها از سال ۲۰۱۸، دیگر نتوانستند از دستاوردهای برجام بهره مند شوند اما آژانس هسته‌ای از امتیازات آن برخوردار بود، دیگران هم برخوردار بودند چون ایران کمابیش به توافق ۲۰۱۵ پایبند بود. اما با گذشت زمان، این وضعیت به پایان رسید و ایرانی‌ها گفتند که «خوب، اگر قرار است چیزی نصیب ما نشود، چرا باید نصیب شما بشود؟»

در این هنگامه، دست بایدن از گزینه‌هایش خالی می‌شود چرا که آمریکا پیش از این در دوران ترامپ، ایران را تحریم کرده است.

این تحریم‌ها، ضربه ای کاری بر اقتصاد کشور زد اما آن را منهدم نکرد و چه بسا که ایران نسبت به مجازات‌های بیشتر اقتصادی، بی حس شده باشد.

ترورهای اسرائیل هم نتوانست جلوی غنی سازی اورانیوم ایران را بگیرد. همه اینها ممکن است آمریکا و متحدانش را به پیگیری یک گزینه نظامی سوق دهد.

تریتا پارسی می‌گوید: «بخش بزرگتری از تشدید تهاجمی ایران و اوج دادن به برنامه هسته‌ای، زیر نگاه بایدن و نه ترامپ انجام شد، آن هم به این دلیل که بایدن، سیاست‌های ترامپ را ادامه داد.»

اکونومیک

تلاش ترکمنستان برای توسعه همکاری‌های اقتصادی

سردار بردی محمداف رییس جمهور جدید ترکمنستان از زمان به روی کار آمدن در ماه مارس، با سفر به روسیه و سپس ایران تلاش کرده تا کشورش را به یک مرکز ترانزیتی در منطقه تبدیل کند.

به گزارش ایرنا، پایگاه اینترنتی اوراسیا ریویو در مقاله‌ای با عنوان «رئیس جمهور جدید، ترکمنستان را در نقشه ژئوپلیتیکی قرار می‌دهد» به بررسی سفر سردار بردی محمداف به روسیه و ایران پرداخت و نوشت: رییس جمهور ۴۰ ساله ترکمنستان ماه گذشته و در سفر به مسکو به دلیل «سهم عظیم خود در تقویت مشارکت استراتژیک بین روسیه و ترکمنستان» از ولادیمر پوتین رییس جمهور روسیه نشان دوستی دریافت کرد. این جایزه در حقیقت اهمیت قابل توجهی برای روابط دوجانبه بین دو کشور خواهد داشت.

نکته مهم اینکه پوتین تصریح کرد: روسیه به موضع بی طرفانه ترکمنستان و عزم رهبری آن برای توسعه پایدار و ثبات در منطقه آسیای مرکزی و کل دنیا احترام می‌گذارد.

در جریان این سفر بردی محمداف و پوتین ۱۵ سند همکاری امضا و بیانیه‌ای در خصوص گسترش شراکت استراتژیک خود صادر کردند. ترکمنستان در حال حاضر خواستار همکاری دوجانبه و منطقه‌ای بین پنج کشور ساحلی دریای خزر و برگزاری نشستی در عشق آباد است.

سفر بردی محمداف به تهران نیز نتایج مشابهی در پی داشت و دو طرف بر گسترش روابط دوجانبه و لجستیکی تاکید کردند. باید توجه داشت که روابط تهران-عشق آباد موضوع جدیدی نیست و در طول چند دهه گذشته و حتی از زمان شوروی سابق هم دو طرف روابط نزدیکی داشته اند. این روابط شامل توافقات مرزی، حمل و نقل از دریای خزر به ایران، انتقال نفت از طریق ایران و سواپ گازی می شود.

بردی محمداف و آیت‌الله سیدابراهیم رییس همتای ایرانی وی ۹ سند همکاری درباره شماری از مسائل مختلف امضا کردند. یکی از نتایج موفق این موضوع، تاسیس مرکز مشترک تهران-عشق آباد در خصوص تجارت ترجیحی بود که براساس آن تعرفه گمرکی بین آنها با هدف گسترش تجارت کاهش خواهد یافت.

همچنین آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای رهبر معظم ایران هم در دیدار با رییس جمهور جدید ترکمنستان بر موضع دولت این کشور در خصوص تقویت روابط با کشورهای همسایه تاکید و هشدار دادند که روابط دوستانه تهران-عشق آباد دارای مخالفانی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی است.

در این مقاله با اشاره به حمل اولین محموله آزمایشی از روسیه به هند در قالب کریدور شمال-جنوب در هفته گذشته آمده است: گسترش این کریدور نیز باعث تقویت روابط با ترکمنستان خواهد شد. منافع هند در ترکمنستان از جمله مسائل مرتبط با امنیت افغانستان نیز ریشه‌دار و قدیمی است.

از سوی دیگر قزاقستان نیز دارای منافعی در زمینه خطوط ترانزیتی از ترکمنستان و سپس ایران است. قزاقستان بدنبال ایجاد ترمینال غلات در مرز ترکمنستان با افغانستان است زیرا این موضوع به صادرکنندگان گندم و غلات این کشور این اطمینان را می‌دهد که دسترسی آسانی به بازارهای جهانی در جنوب خواهند داشت.